

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 18.11.1966, sp. zn. 6 Cz 141/66, ECLI:CZ:NS:1966:6.CZ.141.1966.1

Číslo: 35/1967

Právní věta: Nedostatek soudní úpravy vyživovací povinnosti rodičů k dítěti není důkazem toho, zda rodiče mohli či nemohli výživu dítěte zajistit a z této negativní skutečnosti nelze proto vyvozovat, že podmínka § 7 vyhl. č. 102/1964 Sb. pro přiznání nároku na starobní důchod není splněna.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 18.11.1966

Spisová značka: 6 Cz 141/66

Číslo rozhodnutí: 35

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 11 102/1964 Sb. § 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 35/1967 sb. rozh.

Nedostatek soudní úpravy vyživovací povinnosti rodičů k dítěti není důkazem toho, zda rodiče mohli či nemohli výživu dítěte zajistit a z této negativní skutečnosti nelze proto vyvozovat, že podmínka § 7 vyhl. č. 102/1964 Sb. pro přiznání nároku na starobní důchod není splněna.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. listopadu 1966, [6 Cz 141/66.](#))

Státní úřad sociálního zabezpečení nepřiznal navrhovatelce starobní důchod podle § 11 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. s tím, že jí v 55 letech věku nárok nevznikl, neboť vychovala pouze jedno dítě a k péči o vnučku nelze přihlížet. V opravném prostředku poukazovala navrhovatelka na to, že vychovala dvě děti, a to syna Vojtěcha U. narozeného 17. února 1927 a vnučku K. U. narozenou 14. září 1947, o níž pečovala od dubna 1949 trvale a bez přerušení až do její zletilosti a tato byla na ni převážně odkázána výživou. Uvedla dále, že rodiče vnučky jsou od roku 1948 rozloučeni a žijí mnoho let mimo Prahu. Matka se o dítě od dubna 1949 vůbec nestarala a ničím na ně nepřispěla, ježto má vyživovací povinnost vůči dalším třem dětem a z toho důvodu také navrhovatelka od ní ničeho nepožadovala. Otec dítěte založil novou rodinu a má vyživovací povinnost k dalším třem dětem, zasílal navrhovatelce pravidelně příspěvek na děti a dítěti jen příležitostně různé dárky.

Městský soud rozhodnutí Státního úřadu sociálního zabezpečení potvrdil. Zjistil, že nezletilá K. U. byla svěřena do výchovy otce, který žil ve společné domácnosti se svou matkou, to jest navrhovatelkou, která se o dítě vždy řádně starala. Dále soud zjistil, že navrhovatelka od útlého dětství až do zletilosti vnučku K. U. od útlého dětství vychovávala a vyživovala až do její zletilosti. Poněvadž nebylo zjištěno, že by rodičům dítěte byla soudem stanovena a upravena výše plnění vyživovací povinnosti, ač o tuto úpravu navrhovatelka mohla požádat, rozhodl městský soud, že za tohoto skutkového stavu nelze dovozovat, že ze závažných příčin nemohli výživu dítěte zajistit jeho rodiče, takže není prokázáno, že by navrhovatelka ve smyslu ustanovení § 7 a § 16 odst. 3 vyhl. č. 102/1964 Sb. mimo vlastní dítě vychovala ještě vnučku.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem, že rozhodnutím městského soudu byl porušen zákon a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Podle § 11 odst. 3 písm. c) zák. č. 101/1964 Sb. má žena nárok na plný starobní důchod, jestliže byla zaměstnána nejméně 25 roků a v době trvání zaměstnání dosáhla věku aspoň 55 let a vychovala dvě děti. Podmínka výchovy dítěte je splněna, jestliže žena pečuje nebo pečovala o dítě aspoň do skončení jeho povinné školní docházky a jde-li o jiné než její dítě, jestliže toto je na ženu převážně odkázáno výživou, kterou dítěti nemohou ze závažných příčin zajistit jeho rodiče (§ 16 odst. 1, 3 a § 7 vyhl. č. 102/1964 Sb.).

Bylo proto povinností městského soudu shora uvedené skutečnosti rozhodné pro vznik nároku na starobní důchod zjistit.

Navrhovatelka uvedla, že výživu vnučky K. U. od jejího věku jednoho a půl roku až do zletilosti zajišťovala v podstatě sama, neboť její rodiče pro své osobní poměry se o její výživu nestarali a svou vyživovací povinnost k ní ani v dostatečné míře splnit nemohli.

Městský soud se však omezil pouze na zjištění věku navrhovatelky a na to, že tato pečovala o svou vnučku, která byla na ni svou výživou převážně odkázána. ostatními rozhodnými skutečnostmi, zejména, zda rodiče K. U. mohli v rozhodné době zajistit její výživu, se již nezabýval a potřebné důkazy neprovedl, zejména v tom směru, kdo zajišťoval výživu K. U., případně z jakých důvodů tak její rodiče nemohli učinit. Nedostatek skutkového zjištění nahradil městský soud úvahou, že nedala-li navrhovatelka příslušnému soudu podnět k úpravě vyživovací povinnosti rodičů ke K. U. a naopak souhlasila s tím, aby otec dítěte poskytoval jen přírůstek na děti a příležitostné dary, není prokázáno, že by rodiče ze závažných příčin nemohli sami výživu dítěte zajistit. Zda rodiče dítěte mohli zajistit jeho výživu zcela nebo jen částečně nebo vůbec nemohli a z jakého důvodu, je skutečností, která musí být v řízení o posouzení vzniku nároku na starobní důchod zjištěna. Nedostatek soudní úpravy vyživovací povinnosti rodičů k dítěti není důkazem toho, že rodiče mohli či nemohli výživu dítěte zajistit a nelze proto z této negativní skutečnosti vyvozovat, že podmínka ustanovení § 7 vyhl. č. 102/1964 Sb. pro přiznání nároku na starobní důchod není splněna. Vždyť i kdyby došlo ke stanovení výživného, příslušel by nárok na starobní důchod ve smyslu shora uvedených zákonných ustanovení, kdyby rodiče ze závažných důvodů toto výživné poskytovat nemohli.

Bez řádného objasnění shora uvedených skutečností zůstalo tedy skutkové zjištění městského soudu kusým, což mohlo mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci samé. Došlo tudíž k porušení zákona v ustanovení § 6, § 120, § 244, odst. 1 o. s. ř. v souvislosti s ustanovením § 11 odst. 3 písm. c) zák. č. 101/1964 Sb. a § 7, § 16 odst. 1, 3 vyhl. č. 102/1964 Sb.